AMBERG ERZSÉBET – PRÓ KRISZTINA

Konferenciabeszámoló

A Nemzeti Közzolgálati Egyetemen működő Szakkollégiumi Egyeztető Fórum¹ a *Charlie Hebdo* francia satirikus hetilap szerkesztőségét érő terrortámadás jelentőségére kívánta irányítani a figyelmet a közzolgálat ágazatainak prominens képviselői bevonásával 2015. március 25-én megrendezett konferenciájával. *Koller Boglárka* európaiidentitás- és nacionalizmuskutató a bevándorlásról, migrációról vetett fel az összeurópai gondolkodást meghatározó tartalmakat, kiemelt figyelemmel a franciaországi sajátosságokra, illetve a muszlimok európai megítélésére. *Kaiser Ferenc* biztonságpolitikai szakértő a terrorizmus jelenségét és hatásait ismertette, kiemelve annak posztmodern, vallási alapú alfaját. *Szilágyi József*, a kontraterrorizmus szakértője a Terrorelhárítási Központ struktúráját és műveleti tevékenységét mutatta be előadásában.

Én vagyok Charlie!

2015. január 7-én 11.30-kor a Charlie Hebdo szerkesztőségét olyan súlyos terrortámadás érte, amilyenre a közelmúltban nem volt példa.

A magukat dzsihádistáknak valló elkövetők tette egész Európában visszhangot keltett. Szakértők és elemzők sokasága foglalkozik Európa-szerte a támadással, annak üzenetével, az európai kultúrára, politikára gyakorolt hatásával. A prognózisok szerint félő, hogy a nyugati és az iszlám világ közötti törésvonal egyre erősödik, s e folyamatnak végzetes következményei lehetnek.

¹ A szakkollégiumi egyeztető fórum tagjai a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen szakkollégiumi formában működő diákszervezetek: a Közigazgatás-tudományi Kar Magyary Zoltán Szakkollégiuma és Ostrakon Szakkollégiuma; a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar Puskás Tivadar Műszaki Szakkollégiuma, valamint Biztonságpolitikai Szakkollégiuma; továbbá a Rendészettudományi Kar Szent György Szakkollégiuma. A szakkollégiumok igazgatói 2015. március 25-én ünnepélyes keretek között írtak alá együttműködési megállapodást. A kooperáció alapelvei és értékei között a szakmaiság, a partnerség, a közzolgálati hivatásrendek iránti elkötelezettség, a közös vállalások és a kölcsönös támogatás szerepelnek. Az Nemzeti Közzolgálati Egyetem Szakkollégiumi Egyeztető Fórumának legfontosabb célja az intézményi szakkollégiumi tehetséggondozás hatékony és magas színvonalú ellátása.

Multikulturalizmus, bevándorlás

Multikulturalizmus és identitás az uniós tagállamokban című előadásában Koller Boglárka² általánosságban a bevándorlásról, migrációról vetett fel az összeurópai gondolkodást meghatározó tartalmakat. Kiemelt figyelmet szentelt a Charlie Hebdo-ügy apropóján a franciaországi sajátosságoknak, illetve a muszlimok európai megítélésének.

Az európai tagállamokat a huszonegyedik században lakossági és kulturális sokszínűség, multikulturalizmus jellemzi. A multikulturalizmus a különféle kultúrák, etnikumok egymás mellett élését jelenti a társadalmon, az államon belül úgy, hogy megőrzik egyediségüket, saját kultúrájukat. A definíció reflexív, értelme annak tükrében relativizálódhat, hogy kikre vonatkoztatjuk. Bevándorlókra, az ország állandó, kisebbségi lakosságára, vagy más csoportokra.

A lakosság heterogenitásának az uniós állampolgárok identitástudatára gyakorolt hatása kapcsán kiindulásként leszögezhető, hogy az egyén folyamatosan határokat húz, amelyek elkülönítik másoktól. A befogadás és kirekesztés jelensége mindennapi gondolkodásunk része. Az elkülönítés jelensége pedig akár egyéni vagy mikroközösségi, akár makroszinten számos kockázatot rejt magában.

A sokszínű Európában az egyén szintjén a következő próbatétel adódik: az individuum a nemzetállam szintje felett létező politikai közösség, azaz az uniós és a nemzetállam szintje alatt elhelyezkedő heterogén egység közé ékelődve kell hogy meghatározza saját identitását. Figyelembe kell vennie emellett a tényt, hogy a nemzet és az állam határai ritkán esnek egybe. Az államon belül a nemzetiségi többség és kisebbség viszonya pedig egyre inkább előtérbe kerülő társadalmi kérdés. A többségtől különböző egyén szempontjából elsődleges szempont, mennyire integrálódott vagy asszimilálódott az adott közösségbe.

Koller Boglárka ez után összefoglalta, hogy milyen nehézségeket okoz a bevándorlók és a menekültek jelenléte az uniós tagállamokban. A kérdés mennyiségi és minőségi szempontból is megközelíthető. Mennyiségi aspektusból a nettó migrációs mutató határozza meg az adott év összes be- és kivándorlóinak számát. A szakértők a migrációt egyfajta népességgyarapító eszközként veszik figyelembe.

Koller szerint Európában a muszlim bevándorlók jelenléte okozza a legnagyobb politikai fejtörést. Több mint húszmillió muszlim él az uniós tagállamokban.

² A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar dékánhelyettese, az Európa-tanulmányok tanszék tanszékvezetője, európaiidentitás- és nacionalizmuskutató.

maiban, a számuk évről évre növekszik. Az előzetes kalkulációk alapján a 2030-as évekre megduplázódik az arányuk. A bevándorolt muszlimok arányáról az európai lakosság körében végzett felmérés érdekes konklúziókat tár elénk: a megkérdezettek jóval magasabbnak érzik a muszlimok számát a ténylegesnél. A francia lakosság például a muszlimok arányát harmincegy százalékra becsüli, holott a statisztikák szerint e csoport az összlakosság csupán nyolc százalékát teszi ki. A felmérésből kiderül, hogy európai viszonylatban az olasz a leginkább muszlimellenes nép.

Minőségi aspektusból a bevándorlás körüli problematika elsősorban a gazdasági bevándorlás eseteiben jelentkezik. A bevándorló a családjával települ át a célországba. Nehézségei részben a nyelvhasználat, részben pedig az identitásválság miatt vannak. Miközben képtelen, vagy az önazonossága megőrzése érdekében nem akarja elsajátítani a befogadó ország nyelvét, ezzel egyidejűleg egyre erősebb a közösségi nyomás az alkalmazkodását illetően. Nyugat-európai példaként Franciaország a vérségi elv és a területi elv szabálya alapján nyitott volt a bevándorlók befogadására az 1970-es évekig, ekkorra azonban az ország számára tehertétellé vált a bevándorlók kezelése. Németországban a múlt század végéig szívesen látták a vendégmunkásként az országba települő külföldieket, az újabb generációs bevándorlási hullám azonban kevésbé kívánatos. A dél-európai országokra egyöntetűen jellemző a bevándorlóellenesség.

A megoldásra váró bevándorláspolitikai kérdések köre az uniós tagállamokat tekintve részben tehát eltérő. Ennek egyik oka, hogy a tagállamok különböző mértékben és módon érintettek bevándorlási és menekültügyi kérdésekben. Annak meghatározására, hogy Európa egyes országai mennyire nyitottak az idegenekre, több tényező figyelembevételével kerülhet sor. Befolyásolja például, hogy milyen feltételei vannak az állampolgárság megszerzésének, illetve meghatározók a bevándorláspolitikai egyéb szegmensei, illetve az ezekben bekövetkezett változások.

A multikulturalizmus európai politikai retorikájában Koller Boglárka új szemléletet lát kirajzolódni. *Angela Merkel* német kancellár és *David Cameron* angol miniszterelnök közlései nyomán mondja ki a multikulturalizmus bukását Európában. Be kell látnunk tehát, hogy a nemzetállam ideája az egyik legutópisztikusabb eszme a kontinensen. Nem léteznek ugyanis homogén uniós tagállamok. Így érthető, hogy – az unió egyik alapértékének, a toleranciának a hangoztatása ellenére – a közösség polgárai elvárják, hogy az oda látogatók viselkedjenek az európai kultúrának megfelelően, vagy menjenek vissza a hazájukba.

Összességében az előadó szerint Európa kapui bezáródni látszanak. Sok negatív, a bevándorlókkal és magával a bevándorlással kapcsolatos sztereotípiát mutatható ki az uniós lakosság gondolkodásában, ezekből a jobboldali pártok kovácsolhatnak maguknak előnyt. Koller Boglárka felhívja a figyelmet arra, hogy az uniós jövőbeni bevándorlás- és migrációpolitikai sarokköveinek meghatározásakor kerülendő az idegengyűlölet, a kirekesztés, a be nem illeszkedés gondolata.

A terrorizmus válfajairól

Kaiser Ferenc³ előadásában a terrorizmus jelenségét, a terrorista támadások jelentőségét és hatásait mutatta be általánosságban. A Charlie Hebdo-ügyhöz kapcsolódva jellemezte a terrorizmus posztmodern válfaját, karakterizálta a vallásiideológiai-alapú incidenseket. Elemezte magát a támadást, és kitért a különféle fórumokon kiváltott reakciókra.

Az előadó az elmúlt három évtized legbrutálisabb terrortámadásának tartja a Charlie Hebdo szerkesztőségének munkatársai ellen elkövetett cselekményt. A modern kori terrorizmusról előljáróban elmondta, hogy annak szövetségese a modern kori média, a modern terrorista mottója az „ölj meg egyet, félemlíts meg ezret” jelmondat is lehetne.

Kaiser az IRA és a Vörös Brigádok típusú szervezetek példáján keresztül határolta el az 1980-as években létezett „klasszikus” terrorizmust annak mai, modern típusától. A múlt század ikonikus terrorszervezeteinek sajátossága volt, hogy követeléseiknek úgy kíséreltek meg érvényt szerezni, hogy közben elfogadták az államot tárgyalópartnernek. A modern kori terrorszervezetek – mint az Iszlám Állam – elutasítják az alkudozás lehetőségét, helyette élnek a globalizáció adta kommunikációs csatornák kínálatával, s azok útján félemlítik meg a lakosságot. A klasszikus terrorszervezetek úgynevezett NATO-módszerekkel dolgoztak, azaz elsődlegesen úgynevezett kemény célpontokat támadtak, kímélték a civil lakosságot, törekedtek az áldozatok számának mérséklésére, mellőzték az állami infrastruktúra működőképességének akadályozását. Ezzel szemben a modern kori terroristák jellemzően visszaélnek az adott idegen ország jogrendszerével, a szinte random kiválasztott lakossá-

³ A Nemzeti Közszerológiai Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar hadtörténelem, filozófia és kultúrtörténeti tanszék docense, biztonságpolitikai szakértő.

gi célpontok elleni erőszakot használják üzenetként, törekszenek az áldozatok számának növelésére, az állami infrastruktúra rombolására.

Az előadó a Charlie Hebdo elleni terrorista akciót az arról készült nyilvánosságra hozott felvétel alapján értékelve vezette be a közönséget a terrorizmus-szakértők munkájába. Kiemelte az elkövetők profizmusára utaló elemeket: úgynevezett támadópárban mozogtak, katonai mozgásban jártasak voltak. Azáltal azonban, hogy elhibázták a lépcsőházat, illetve személyazonosításra alkalmas igazolványt hagytak hátra, a profizmusuk megkérdőjelezhető.

Kaiser szerint a francia állam szemszögéből a támadás súlyosságát mi sem mutatta jobban, mint hogy több állami vezető jelent meg a helyszínen, illetve reflektált az eseményre. Mondanivalójukkal a terroristák üzenetének hatását igyekeztek kioltani, megnyugtatóni a lakosságot, reprezentálni az államnak és szerveinek a támadókkal szembeni erőfölényét. Kaiser a francia belügy kommunikációját értékelve helyeselte annak stratégiáját. Hasonló esetekben célzottan törekedni kell a lakosság megnyugtatóására, ennek lehetséges módszere, hogy a hatóság nem tartja vissza a nyomozás során megszerzett, az elkövetőkkel kapcsolatos információkat. A hatóságok tehát, úgy tűnik, megtalálták a kényes egyensúlyt három, alapvetően eltérő kommunikációt igénylő érdek között. A nyomozáseredményesség érdekében célszerű a felderítés lépéseinek titokban tartása.

A kemény megtorlást hangoztató kommunikációs „hadüzenet” mellett a francia állam elrendelte a lakosság, valamint a nemzeti szimbólumok, közlekedési csomópontok, központi államigazgatási objektumok magas szintű fizikai védelmét rendészeti szervei (hadsereg, rendőrség, csendőrség) bevetésével.

Ezután került sor egy újabb jogellenes cselekményre, a túszejtésre. Párhuzamosan megindult a támadók félelemkeltő tette elleni kampány. Mivel a terrorizmus a félelmen keresztül hat, Kaiser szerint ez volt a lehető legfontosabb lépés. Tüntetések, óriási tömegek békés felvonulása volt hivatott kinyilvánítani, hogy a lakosság együtt érez a megtámadottakkal, s nem fél a terrorizmustól. A fellépés sugallata azonban szerinte ennek az ellenkezője volt, a lakosság szorongását tükrözte, a megfélemlítés eredményességét fejezte ki.

Kaiser Ferenc a továbbiakban a média szerepéről beszélt. A modern kori média azáltal, hogy a sajtó szabadságánál fogva rögvést közvetíti a híreket, többé-kevésbé támogatja a terroristák célját, viszi az üzeneteiket. A korlátozott médiaszabadság okán a szocialista országokban a hasonló típusú hírek nem jutnak el a nyilvánossághoz, így a terroristák céljai nem teljesülnek.

A terrortámadás üzenete az egyik európai szabadságot, a szólásszabadságot támadta. A demokrácia lényege az eltérő vélemény hangoztatásának jo-

ga. Kaiser szerint a támadás hatása abban is lemérhető, hogy a Charlie Hebdo hatvanezres példányszáma a támadás után ötmillióra emelkedett.

Az iszlám bevándorlók népes tömege él Európában. A veszélyes egyének teljes körű megfigyelése pedig nem lehetséges. A szükséges és elégséges védelem mértéke Kaiser szerint régóta válaszra váró stratégiai kérdés.

A francia muszlim közösség kommunikációja alapján az első generációs bevándorlók a beilleszkedésre törekcszenek, s elítélik a terroristák tettét. Csatlakoztak e véleményhez az Egyesült Királyságban és a Németországban élő muszlim közösségek is, és hangsúlyozták, a terrorizmusnak ellen kell állni az európai törvények betartásával.

A terrorelhárításról

A terrorelhárítás műveleti szempontból című előadásában Szilágyi József⁴ általánosságban említette a Terrorelhárítási Központ helyét és szerepét a magyar rendvédelmi szervek rendszerében, valamint röviden bemutatta az egység struktúráját. Példákkal érzékeltette a kontrterrorista jellegű műveleti tevékenység összetevőit, feltételeit és alapelemeit.

Reflektálva Kaiser Ferencnek a szólásszabadságról mint demokratikus alapértékről vallott gondolataira, szintén elvi jelentőséggel hangsúlyozta: terrorcselekmény esetén a sértett nem hibáztatható a tett bekövetkezéséért. Semmilyen viselkedés nem hatalmazhat fel a Charlie Hebdo elleni támadáshoz hasonló reakcióra.

Szilágyi felvetette: miként harcolhatunk a terror ellen? A terrorcselekmény természeténél fogva brutális, kegyetlen, agresszív, véres, gyors, országhatárokra, időzónákra tekintet nélkül zajló csapás. A terrorizmus e jellemzőit az oroszországi Beszlánban egy iskolát ért 2004-es támadás videójával szemléltette.

A terrortámadások leküzdéséhez fontos a jelenlét. Ezt Európában a tagállamok terrorellenes egységeinek az Atlas Network nevű szervezet keretében történő összefogásával kívánják fokozni. A terrorelhárítás létjogosultsága az összefogott cselekvés, az együttes cselekvés alapja pedig az információ birtoklása és megosztása.

A Terrorelhárítási Központ létjogosultsága hazánkban a mai napig vitatott politikailag, s a közvélemény is megkérdőjelezi. A politikai szakértők szerve-

⁴ Rendőr ezredes, a Terrorelhárítási Központ Műveleti Igazgatóságának igazgatója.

zetet érintő kritikája, hogy az országot nem veszélyeztetik a terroristák. A prognózisok alapján valóban csekélyebb a terrorfenyegetettség hazánkban, mint például az Egyesült Államokban vagy az Egyesült Királyságban, de nem kiszámítható, hogy ez mikor változik. Magyarországon európai viszonylatban utolsóként jött létre műveletképes terrorelhárító egység, ennek hiányában nem láthatnánk el nemzetközi kötelezettségeinket, mint a terrorizmus elleni fellépés lehetőségének fenntartása napi huszonnégy órában, vagy az együttes cselekvés alapjául szolgáló információgyűjtés és -megosztás. Az antiterrorista egységek „mindenütt és mindenhol” típusú jelenlétének biztosítása azáltal valósul meg az előbbieken felül, hogy az alapvetően országos hatáskörű Terrorelhárítási Központ bevetésére határainkon kívül, annak jóváhagyásával az adott külföldi állam területén is lehetőség nyílik.

A Terrorelhárítási Központ 2010-es fennállása óta számos külföldi, illetve nemzetközi terrorelhárító egységgel vett részt közös képzésen, gyakorlaton. Együttműködő partnerei egyebek között a francia GSG9 terrorelhárító egység és az Európai Unió terrorellenes egységeit összefogó szövetség, az Atlas Network.

A központ munkatársai mindennapi munkájába a közismert műegyetemi eset felelevenítésével, a megoldás néhány fortélyának ismertetésével kínált bepillantást. 2012 szeptemberében érkezett segélyhívás a rendőrségre, e szerint egy egyetemi hallgató löfegyvernek látszó tárgyat birtokolt egy előadóteremben. A kikerülő kommandósoknak előírt, jogilag legális protokoll ilyen esetben, hogy támadó mozdulatra az efféle tárgyat birtokoló elkövető lelővéseivel reagáljanak. Egyebek között e széles körű felhatalmazás miatt szükséges a terrorelhárító szakszemélyzet folyamatos képzése, továbbképzése.

Kerekasztal-beszélgetés: a terrorizmus elleni küzdelem közzszolgálati megközelítésben

Az előadások utáni kerekasztal-beszélgetésen a konferencia moderátora, *Pál Gábor*, a Nemzeti Közzszolgálati Egyetem Közigazgatás-tudományi Karának adjunktusa indította a diskurzust.

Arra a kérdésre, prognosztizálhatók-e újabb és újabb hasonló, esetlegesen még agresszívabb támadások, Szilágyi József elmondta, hogy a terrortámadás elkövetését felkészülés, rövidebb-hosszabb latens szakasz előzheti meg. Optimális esetben a nyilvánosság előtti szakaszában megállítható egy-egy

terrorista akció. Kaiser Ferenc nemzetközi statisztikákkal támasztotta alá az előbbi megállapítást. A terrorakció előkészületeinek észlelése esetén hatósági érdek, hogy a szervezetek leleplezésének ne adjanak nyilvánosságot, ugyanis a modern kori terrorizmus és a média egymásrautaltsága miatt az ilyen hírek is alkalmasak a lakosság megfélemlítésére, ily módon a terroristák elérik a céljukat.

A terrorfenyegetettség mértékének meghatározhatóságát firtató kérdésre Kaiser Ferenc alapvetően azon országokat jelölte meg kiemelten fenyegetettként, amelyekben belső terrorista mozgalom létezik, például Spanyolországban az ETA. Az ehhez hasonló nacionalista szervezetek támadásaira jellemző, hogy azok nem az emberélet ellen irányulnak, előzetesen bejelentett akciók, csupán figyelemfelkeltő, klasszikus terrorcselekmények. A szélsőséges lakosság aránya növelheti a terrorfenyegetettséget. Ha e közösség bevándorlóként nem idomul a befogadó országhoz, nem asszimilálódik, könnyebben radikalizálható. Emellett a fenyegetettség mértéke szignifikánsan összefügg az ország belső problémáival, így az alacsony életszínvonallal, a politikai rezsim iránti elégedetlenséggel is. A terrorcselekmény elkövetése szempontjából az említett fenyegetettségfokozó mutatók alapján magasabb kockázatú országgént értékelte a szakértő az Egyesült Királyságot, Franciaországot, Spanyolországot és Izraelt, hozzátevé, hogy a terrortámadás általában továbbra sem előjelezhető. Kivételes és nem várt eset volt például a 2011-es norvég tömeggyilkosság.

Koller Boglárka arra figyelmeztetett, hogy nem csak a tünetekre – mint például a gyűlöletbűnözés vagy a terrortámadások – kell fókuszálni. Hangsúlyozta a terrortámadások egyik indítékeként számon tartott faji, etnikai, vallási különbségek kezelésének fontosságát. Kiemelt feladatnak tekinti továbbá a bevándorlók újabb generációinak integrációját. Prognózisa szerint 2030-ra a jelenkori problémák súlyosabbá válnak. A második és harmadik generációs bevándorlók asszimiláció-integráció kérdéskörét az európai országok a mai napig nem oldották meg. Szerinte szükséges a multikulturális környezetben élés sarokköveinek kialakítása.

Pál Gábor felvetette, helytálló-e közvetlen összefüggést megállapítani a terrorizmus és a multikulturalizmus, illetve a bevándorlás kérdésköre között. Szilágyi József szerint eltúlzott az említett témakörök összemosása. A Charlie Hebdo-ügyben megállapítható volt, hogy az elkövetők speciális szemléletmódja volt a cselekmény oka, nem pusztán a muszlim közösséghez tartozásuk. Ezt mi sem tükrözi jobban, mint hogy az európai muszlim közösségek maguk is elítélték a merénylet elkövetőit. Koller Boglárka rávilágított a szte-

reotip gondolkodás árnyoldalaira. Általánosságban elmondható, hogy a fekete bőrszín Európában előítéletességet vált ki, ez megoldandó kérdés. Megoldást, választ kell adnunk rá, e folyamatban a médiának óriási szerepe van.

Ha az iménti gondolkodásmód áthatja az terrorizmus elleni tevékenység szervezését, elképzelhető, hogy a terrorelhárító egységek figyelmének középpontjába döntően kulturális alapon kiválasztott célpontok, jelesül a bevándorló közösségek tagjai kerülnek. Ez magában rejtheti azt a veszélyt, hogy negligálják a nemzeten belüli fenyegetéseket. Ellenpéldaként hazánkban *Matuska Szilveszter* ügye, vagy az *Anders Behring Breivik* által Norvégiában elkövetett tömeggyilkosság kívül esik a multikulturális, bevándorlóalapú terrorcselekményen. Szilágyi József szerint a fókuszpontok torzulásától nem kell tartanunk, Magyarországon a rendvédelmi társszervek útján megelőzhetők a nem multikulturális alapú fenyegetések. Az információ megosztása, az együttműködés, a feladatok elosztása kulcsszerepet játszik az antiterrorista prevenciós munkában. Kaiser József a megelőzés eredményességét eltérően értékelte a terrorista szervezkedés három típusánál. A megelőzés említett sarokpontjaival egyetértve hangsúlyozta, hogy a multikulturális terrorfenyegetettség kategóriájába sorolható iszlamista esetek eredményes megelőzéséhez elengedhetetlen a nemzeti antiterrorista egységek összefogása, hiszen az elkövetők által használt globális lehetőségek, például az illegális javak bitcoinnal történő megvásárlása, együttműködés nélkül kiküszöbölhetetlenek. A magányos farkas típusú terrorista cselekménye sajnálatosan kivédhetetlen a szakértő szerint, mivel ennek előkészületei jól konspirálhatók. A belföldi mozgalmak esete a megelőzési szempontjából egyszerűbb, jobban szervezhető. A napjainkban is működő egységek, így az ETA vagy az IRA megfigyelését végző rendvédelmi szervezetek kiépültek.

Koller Boglárka szerint a terrorfenyegetettséget, annak érzetét, illetve a Charlie Hebdo elleni támadást társadalmi kontextusban szemlélve, a hírek áramlásának következtében fokozódik az európai lakosság fenyegetettség érzése. A Charlie Hebdo-ügy indítékként szolgálhat az uniós bevándorlási politika szigorítására. A terrorfenyegetettség hatására Európa kapui bezárulhatnak annak ellenére, hogy egyes szakértők szerint a közösségnek szüksége van a gazdasági migránsokra. A média a terroristák doppingszere, erősítette meg Szilágyi József, az erőszak pedig erőszakot szül. Ezek alapján csak reménykedni lehet a világszerte fennálló konfliktusok megszűnésében, a társadalmi pánikhangulat elmaradásában. Kaiser Ferenc a történelemben már ismert példát, az Egyesült Államok és az iszlám világ szembenállását vetette fel, ennek forgatókönyvét alapul véve elképzelhető az európai lakosok és a

bevándorlók közötti konfliktus generálása. A szakember szerint azonban az unió tagállamai felkészültek az efféle konfliktusok eszkalálódására.

Összegzés

A konferencia foglalkozott a multikulturalizmus jelenségével, ennek fogalma sok ellentmondást rejt magában, leginkább az egységes nemzeti kultúra megbontása miatt. A migráció az Európai Unióban egyre nagyobb gondot okoz. A bevándorlók nyolcvan százalékának úti célja alapvetően csak néhány uniós ország, a folyamat azonban hatással van a többi tagállamra is. Az előrejelzések szerint 2030-ra a kontinens lakosságának mintegy nyolc százalékát teszik ki az iszlám vallású lakosok. A konferencia leginkább vitatott kérdése, hogy mennyiben kapcsolható össze a terrorizmus és a bevándorlás, ezen belül is a muszlim bevándorlók európai jelenléte.

Nyugat-Európában változás figyelhető meg a bevándorlás- és migrációpolitikában. Míg az elmúlt évtizedekben befogadó szemlélettel kezelték a bevándorlókat, addig napjainkban az immigráció csökkentését célzó, azt szigorú szabályokhoz kötő szabályozás figyelhető meg. Európa kapui bezáródni látszanak, de elkerülhetetlen a többségi társadalmak és a kisebbségek együttélése. A tolerancia mellett azonban fontos az uniós alapértékek, így a szólás-szabadság védelme is. A Charlie Hebdo-ügyben a terroristák a muszlimok elleni szatirikus médiatartalomra hivatkozva generáltak maguknak alapot a támadásra.

A XXI. századra a terrorizmus jelensége kilépett klasszikus formájából. Modern kori típusában több új elem is megmutatkozik. Egyik pillére a médiafüggőség, hiszen megfélemlítő hatását a tömegtájékoztatás útján közvetíti. A terroristák célpontja bárki lehet. Az új típusú terrorista mozgalmak hatékonyan élnek a globalizáció adta lehetőségekkel, ez megnehezíti a terrorelhárító szervek munkáját. A terrorelhárítás két alappillére a megelőző jellegű antiterrorista, valamint a műveleti jellegű kontraterrorista tevékenység.

A terrorelhárítás lényege az együttes cselekvés, a közös cselekvés alapja pedig az információ birtoklása és megosztása; a hatékony megelőzés és beavatkozás előfeltétele a jelenlét. A terrorfenyegetettség mértéke nehezen meghatározható, nem számítható ki, hol mikor és kire csapnak le legközelebb a terroristák. E feladatok hazai letéteményese a Terrorelhárítási Központ.